

[Finansministeren]

det som selve størrelsen, der kan give vanskeligheder i håndteringen af pengepolitikken.

Det har i forbindelse med spørgsmålet om vor pengepolitiske bevægelsesfrihed været nævnt, at de store underskud skulle gøre det vanskeligt eller umuligt at lade det indenlandske renteniveau følge med, når der måtte være tale om et generelt rentefald i udlandet. Jeg mener ikke, der er baggrund for at nære denne bekymring, men som enhver ved, er forholdene på kapitalmarkederne meget bevægelige, hvorfor det selvsagt ikke er muligt at garantere, at et rentefald i udlandet umiddelbart kan følges herhjemme. Men dette vil som nævnt være regeringens bestræbelse.

Inden jeg går over til at omtale de almindelige udgiftsspørgsmål, vil jeg gerne pege på, at underskuddene både på statsfinanserne og over for udlandet har nogle konsekvenser for vore renteudgifter, som i stadig højere grad må påkalde sig vor opmærksomhed. Med et højt renteniveau både herhjemme og i udlandet vokser renteudgifterne på den indenlandske statsgæld og på Danmarks udlånsgæld med betydelig hast. Selv om renteudgifterne på de indenlandske lån er alvorlige nok, er det af langt større betydning at få nedbragt underskuddet over for udlandet, og det er da også et centralt led i regeringens handlingsprogram. Jeg er altså her uenig med hr. Ellemann-Jensen, når han vil placere underskuddet på statsfinanserne på linje med underskuddet på beskæftigelsen og underskuddet over for omverdenen.

De udviklingstendenser, vi kan se, giver ikke i sig selv anledning til overvejelser om ændringer i strategien i regeringens flerårige økonomisk-politiske handlingsprogram, der jo har som hovedsigte, at vi skal producere os ud af krisen. På baggrund af de tilgrundliggende årsager til udviklingen i statsfinanserne, som jeg har omtalt, finder regeringen ikke, at der er grund til at iværksætte yderligere udgiftsdæmpende foranstaltninger for 1981.

I forespørgslen efterlyses en vurdering af udviklingen i de offentlige udgifter:

»... med speciel henvisning til de seneste vurderinger af socialindkomstens økonomiske konsekvenser for stat og kommuner, den manglende opfyldelse af øvrige spæremål i stat og kommuner og fremkomsten af nye udgiftsposter«.

Ved forliget af 5. maj 1980 aftales offentlige besparelser på i alt 8 mia kr. samt en omfattende erhvervsfremme- og beskæftigelsesplan. Disse foranstaltninger er sat i værk med vedtagelsen af finansloven og med de kommunale budgetter for 1981.

De kommunale budgetter for 1981 er i overensstemmelse med den aftalte vækstramme på 2 pct. Herved er der opnået besparelser på i alt 3,6 mia kr. i 1981. Dette gælder, selv om det er besluttet at udskyde ændringer i betalingsreglerne for daginstitutionsområdet.

Der er således på de samlede budgetter for stat og kommuner gennemført besparelser på i alt 8 mia kr. for 1981, og jeg må på denne baggrund klart afvise påstanden om manglende opfyldelse af spæremålet.

Lad mig om forespørgslens henvisning til socialindkomsten sige, at sigtet med indførelsen af socialindkomstbegrebet ikke blot har været at opnå besparelser, men samtidig har været at skabe et retfærdigere grundlag for tildeling af sociale ydelser. Regeringen er af den opfattelse, at der med de allerede gennemførte elementer af socialindkomsten er taget et vigtigt skridt i denne retning. Som allerede aftalt ved folketingets vedtagelse af første fase følges virkningerne af denne omfattende og betydningsfulde lovgivning af et fast udvalg under socialministeriet, og regeringen vil, såfremt det viser sig påkrævet, tage skridt til de nødvendige justeringer.

Nye udgiftsposter er i 1981 altovervejende kommet til som følge af den konjunkturbestemte forøgelse af arbejdsløsheds- og efterlønsudgifter samt den forøgelse af erhvervsstøtten, der ligeledes er begrundet i den afsvækkede konjunktursituation. Dette gælder bl.a. den betydelige forøgelse, der er gennemført, af støtten til landbruget.

Jeg skal herefter kort redegøre for regeringens overvejelser om udgiftspolitikken for 1982, herunder udarbejdelsen af finanslovsforslaget. Jeg vil gerne her understrege, at de allerede opnåede forbedringer er væsentlige og giver os et gunstigere udgangspunkt for en fortsat indsats i bekæmpelsen af ledigheden og et bedre udgangspunkt for yderligere bestræbelser for at gøre en indsats til forbedring af betalingsbalancen. Jeg vil i denne forbindelse gerne understrege, at en række af de mål, vi satte os i 1981, går videre i efterføl-